ከሙስና የጸዱች ኢትዮጵያ
CORRUPTION FREE ETHIOPIA

ፀረ-ሙስና

ፀረ-ሙስና ቅጽ 2 ቁጥር 23 ሀምሌ 30/2017 ዓ.ም

በውስጥ ገጾች

ኮሚሽነር ሳሙኤል ኡርቃቶ (ፒ.ኤች.ዲ.) ከአሜሪካ አምባሳደር ከተከበሩ ኢቬሪን ማሴንጋ ጋር ተወያዩ
ገጽ 2

በበጀት ዓመቱ ሙስና እና ብልሹ አሰራርን ለመከላከል አበረታች ሥራዎች ተሰርተዋል
ገጽ 4

የጋምቤላ ክልል ምክር ቤት 3 የከፍተኛና 2 የመጀመርያ ደረጃ ፍርድ ቤት ዳኞችን ከሥራ እንዲሰናበቱ ወሰነ
ገጽ 4

14ኛው አገርአቀፍ የሥነምግባርና የፀረ- ሙስና ኮሚሽኖች ትስስር ጉባኤ የተለያዩ ውሳኔዎችን አሳለፈ

ትስስር ጉባዔው የ2017 በጀት አመት አገራዊ የፀረሙስና ትግል እንቅስቃሴ እና የ2018 በጀት አመት እቅድ ላይ መክሯል

14ኛው አገርአቀፍ የሥነምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽኖች ትስስር ጉባኤ የተለያዩ ውሳኔዎችን አሳለፈ። የጉባኤው ሙሉ መግለጫ እንደሚከተለው ቀርቧል፡-

ሙስና የአንድን አገር መልካም አስተዳደር፣ የኢኮኖሚ፣ የማህበራዊ እና የሰላም አለመረጋጋት ከሚፈጥሩ ችግሮች መካከል አንዱ እና ዋነኛው ነው፡፡ የፀረ ሙስና ትግል ውስብስብና አስቸጋሪ እየሆነ የመጣ ዓለም አቀፍና አገር አቀፍ ችግር በመሆኑ ትግሉን ይበልጥ ውጤታማ እንዲሆን ለማድረግ ጊዜው የሚጠይቀውን የአሰራር፣ የትብብርና የቅንጅት ስራን ተግባራዊ ማድረግ አስፈላጊና ወሳኝ ጉዳይ ነው፡፡ ኢትዮጵያ ፈርማ እና አፅድቃ የሕጓ አካል ያደረገቻቸውን የተባበሩት መንግስታት የፀረ ሙስና ኮንቬንሽን እና የአፍሪካ የፀረ ሙስና መዋጊያና መከላከያ ኮንቬንሽን እንደሀገር የፀረ ሙስና ትግሉን የማስተባበር ኃላፊነት የተሰጠው የፌዴራል ሥነምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን በፀረሙስና ትግሉ ሚና ያላቸውን አካላት በመምራት እና በማስተባበር በርካታ ስራዎች ሲከናወኑ ቆይተዋል፡፡

ወደ ገፅ 6 ዞሯል

የኮሚሽኑ አመራር እና ሰራተኞች በ2018 ሀገራዊ የልማት ዕቅድ ላይ ውይይት አካሄዱ

የፌደራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን አመራር እና ሰራተኞች በ2018 ሀገራዊ የልማት ዕቅድና የፀረሙስና ትግል የውይይት መድረክ አካሂደዋል። በዉይይት መድረኩ ላይ የኮሚሽኑ አመራሮችና ሰራተኞች በቀረበው ሀገራዊ እቅድ መነሻ በማድረግ ውይይት የተደረገ ሲሆን ከመድረኩም የተለያዩ ጥያቄዎችና አስተያየቶች ሰተጥተዉ መልስ ተሰጥቷል፡፡ የ2018 በጀት ዓመት ሀገራዊ የፀረ-ሙስና ዕቅድ እንዲሳካ ሁሉም ሃላፊነቱን እንዲወጣ የኮሚሽኑ ኮሚሽነር ሳሙኤል ኡርቃቶ (ዶ/ር) አሳስበዋል፡ ፡

የፌደራል የሥነምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን አመራርና ሠራተኞች የአንድ ጀንበር አረንጓዴ አሻራ መርሀ-ግብር አካሄዱ

የፌደራል የሥነምግባር እና የፀረሙስና ኮሚሽን አመራር እና ሰራተኞች በአንድ ጀምበር 7 መቶ ሚሊዮን ችግኝ የመትከል መርሐግብር አካሂደዋል፡፡

ሀምሌ 24/2017 ዓ.ም በአገር አቀፍ ደረጃ በመትከል ማንሰራራት በሚል መሪ ቃል በአንድ ጀምበር ሰባት መቶ ሚሊዬን የመትከል ዘመቻ የኮሚሽኑ አመራርና ሰራተኞች ችግኝ የመትከል መርሃ ግብር በየካ ክፍለ ከተማ ወረዳ 12 አካባቢ ተከናዉኗል፡፡

ኮሚሽነር ሳሙኤል ኡርቃቶ (ፒ.ኤች.ዲ.) ከአሜሪካ አምባሳደር ከተከበሩ ኢቬሪን ማሴንጋ ጋር ተወያዩ

የፌደራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን ኮሚሽነር ሳሙኤል ኡርቃቶ (ፒ.ኤች.ዲ.) ከአሜሪካ አምባሳደር ከተከበሩ ኤቪሪን ማሲንጋ ጋር ተወያይተዋል፡፡ ውይይቱ በፀረ-ሙስና ትግል እና ተያያዥ ወንጀሎች ዙሪያ በትብብር በሚሰሩ ጉዳዮች ላይ ያተኮረ ነው፡፡

ዕጩ የሥነምግባር አምባሳደሮች በክረምት በጎ ፈቃድ ስራ ላይ ተሰማሩ

የፌደራል የሥነምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን በ2017 በጀት ዓመት ካከናወናቸው ዋና ዋና ተግባራት ውስጥ በዩኒቨርሲቲዎች ውስጥ የሚገኙ ተማሪዎችን በእጩ የሥነምግባር አምባሳደርነት አወዳድሮ እውቅና መስጠቱ ይታወቃል፡፡ በዚህ መሠረት 220 እጩ የሥነምግባር አምባሳደሮች በክረምት በጎ ፈቃድ ስራ የሚሳተፉባቸውን አካባቢዎች መረጃ በመለየት ሥምሪት የመስጠት ሥራ የተከናወነ ሲሆን በዚህም መሠረት የሥነ-ምግባር ትምህርት በማስተማር፣ የአቅመ ደካሞችን ቤት ማደስና በመስራት፣በከተማና በገጠር ኮሪደር ልማት፣ ችግኝ ተከላ፣ፖሊሳዊ አገልግሎት/ትራፊክ አገልግሎት፣ ወንጀልን በመከላከል፣ የክረምት ትምህርት ማስተማር እና እንደየ አካባቢያቸው የሚሰሩ የበጎ ፈቃድ ስራዎችን በማከናወን ላይ ይገኛሉ፡፡

የሥነምግባር እጩ አምባሳደር የሆነው ተማሪ በማዕረግ ተመርቆ ዩኒቨርስቲው የስራ እድል አመቻችቶለታል፡፡

በበጀት ዓመቱ ሙስና እና ብልሹ አሰራርን ለመከላከል አበረታች ሥራዎች ተሰርተዋል:-

የኢትዮጵያ ኤሌክትሪክ ኃይል

በተጠናቀቀው የ2017 በጀት ዓመት ከሙስናና ብልሹ አሰራር ጋር በተያያዘ ከቀረቡ ጥቆማዎች ውስጥ ለ17ቱ የውሳኔ ኃሳብ ለሚመለከተው ክፍል መቅረቡን የኢትዮጵየ ኤሌክትሪክ ሃይል የሥነምግባርና ፀረ-ሙስና መከታተያ መምሪያ ገለፀ፡፡

በመምሪያው የሙስና ተጋላጭነት ጥናት እና ሥልጠና ሥራ አስኪያጅ አቶ መንግስቱ አባይነህ እንደገለፁት በበጀት ዓመቱ ከግዢ ሂደት፣ ከፕሮጀክት አመራር፣ ከጥቅም ግጭት፣ ከካሳ ክፍያ አፈፃፀም እና ከአስተዳደር ጋር የተያያዙ 18 ጥቆማዎች ቀርበዋል፡፡ ከቀረቡት ጥቆማዎች መካከል በ17ቱ ላይ አስፈላጊውን የማጣራት ሥራ በማከናወን ለሚመለከተው አካል የውሳኔ ሀሳብ መቅረቡን ተናግረዋል፡፡

ሥራ አስኪያጁ አክለውም ለቢሮው የቀረቡ 3 የአስቸኳይ የሙስና መከላከል ጥቆማዎች ተጣርተው የማስተካከያ እርምጃዎች መወሰዳቸውንም አብራርተዋል፡፡ ቢሮው ሠራተኞችና የሥራ መሪዎች በሥነምግባር የታነጹ እንዲሆኑ፣ ሙስናን እንዲጸየፉ እና እንዲከላከሉ የሚያስችል የስልጠና ሞጁል በማዘጋጀት በሙስና ተጋላጭነት እና በሥነምግባር ጽንሰ ሀሳብና ሙስና መከላከል ስትራቴጂ ዙሪያ ለ60 የሥራ ኃላፊዎች እና ለ120 ሠራተኞች የግንዛቤ ማስጨበጫ ስልጠና መስጠቱን አስታውሰዋል፡፡

በበጀት ዓመቱ 1 ሺ 572 የሥራ መሪዎችና ሠራተኞች ሀብታቸውን ማስመዝገባቸውን የጠቆሙት አቶ መንግስቱ ከፌዴራል የሥነ-ምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን፣ ከገንዘብ ሚኒስቴር እና ኢትዮጵያ ኢንቨስትመንት ሆልዲንግ ጋር በመተባበር የፀረ-ሙስና ንቅናቄ ሥራዎችን ቢሮው እያከናወነ መሆኑን አብራርተዋል፡፡ በተጨማሪም የጥቅም ግጭትን ለመከላከል የሚያግዝ ጥናት ለማካሄድ መረጃዎች ተሰብስበው ለኮሚሽኑ መላካቸውን አስገንዝበዋል፡፡

የኢትዮጵየ ኤሌክትሪክ ሃይል የሥነምግባርና ፀረ-ሙስና መከታተያ መምሪያ ዳይሬክተር አቶ ደረጀ አጥናፌ በበኩላቸው የጥቅም ግጭት፣ ከሠራተኞች ሥነ-ምግባር እና ሙስናን ከመታገል አኳያ የአመራር ቁርጠኝነትን፣ ከጠቋሚዎች ከለላ እና ከጉቦ መከላከል ጋር በተያያዘ የተዘጋጁ ፖሊሲዎች በቅርቡ ወደ ሥራ ይገባሉ ተብሎ እንደሚጠበቅ ተናግረዋል፡፡

የሙስና ጥቆማ መቀበያውን ለማዘመንና ተደራሽ ለማድረግ ሶፍትዌር የበለፀገ ሲሆን ወደ ሥራ በሚገባበት ዙሪያ በቀጣይ ከኤ.ሲ.ቲ. እና ከሳይበር ደህንነት የሥራ ክፍሎች ጋር በትብብር እንደሚሰራ ገልፀዋል፡፡

በስራ ክፍሉ ያለው የሰው ኃይል በቂ ባለመሆኑ ሁሉም ሪጅኖች ላይ ተደራሽ መሆን አለመቻል፣ የግንዛቤና የመረጃ እጥረት መኖር በበጀት ዓመቱ የታዩ ክፍተት መሆኑንም ጠቁመዋል፡፡ አቶ ደረጀ በቀጣይ በጀት ዓመት ለሁሉም የሥራ ኃላፊዎች ሥልጠና በመስጠት፣ ሕግና አሰራሮችን በመፈተሽ፣ ጠንካራ የክትትልና የቁጥጥር ሥርዓት በመዘርጋት እና ቅንጅታዊ አሰራርን በማሳደግ ሙስናና ብልሹ አሰራርን ለመከላከል ትኩረት ተሰጥቶ ይሰራል ብለዋል፡፡

የጋምቤላ ክልል ምክር ቤት 3 የከፍተኛና 2 የመጀመርያ ደረጃ ፍርድ ቤት ዳኞችን ከሥራ እንዲሰናበቱ ወሰነ

የጋምቤላ ክልል ምክር ቤት 2 የከፍተኛ ፍርድ ቤት ፕሬዚደንቶች እና አንድ ዳኛ በፈፀሙት የሥነ ምግባር ጉድለት፤ ከሥራ እንዲሰናበቱ ወስኗል።

በተመሳሳይ ምክርቤቱ ሁለት የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞችንም ከሥራ አሰናብቷል። ምክር ቤቱ ለሁለት ቀናት ሲያካሂድ የነበረውን መደበኛ ጉባዔ የተለያዩ ውሳኔዎችን በማስተላለፍ በዛሬው ዕለት ማጠናቀቁን የኢትዮጵያ ብሮድካስቲንግ ኮርፖሬሽን ዘግቧል።

የክልሉ ምክር ቤቱ የሙስና ወንጀል የፈፀሙ እና የሥነ-ምግባር ጉድለት ያሳዩ 4 የከፍተኛ እና የወረዳ ፍርድ ቤት ዳኞች ከደረጃ ዝቅ የማድረግ ውሳኔንም አሳልፏል።

የዩክሬን ባለስልጣናት በወታደራዊ ድሮን ግዢ ወቅት በፈፀሙት የሙስና ወንጀል በቁጥጥር ስር ዋሉ

አንድ የዩክሬን የፓርላማ አባል እና ሌሎች ባለስልጣናት የአገሪቱ የፀረ ሙስና ኤጀንሲዎች በሰው አልባ አውሮፕላኖች እና የኤሌክትሮኒክስ የጦር መሳሪያዎችን ግዢ ሂደት የነበረን መጠነ ሰፊ ሙስና ካጋለጡ በኋላ በቁጥጥር ስር ዋሉ።

ፕሬዝዳንት ቮሎዲሚር ዜሌንስኪ በኤክስ ገጻቸው ላይ አንድ የዩክሬን ፓርላማ አባል፣ የአውራጃ እና የከተማ አስተዳደሮች እና በርካታ የብሔራዊ ዘብ አገልግሎት አባላት በዚህ ድርጊት ውስጥ ተሳትፈው ተገኝተዋል።

በዚህም የተነሳ መንግሥት ከአቅራቢዎች ጋር በገባው ውል ላይ እስከ 30 በመቶ የሚደርስ የዋጋ ጭማሪ በማድረግ እንደተፈራረሙ መፃፋቸውን ቢቢሲ ዘግቧል።

በወንጀል የተገኘ ሀብት ማስመለስና በፋይናንስ ወንጀል ምርመራ ጉዳዮች ላይ ያተኮረ የውይይት መድረክ ተካሄደ

በፍትሕ ሚኒስቴር እና በተባበሩት መንግስታት የሕገወጥ መድሃኒት ዝውውር እና ወንጀል ቁጥጥር ቢሮ (United Nations Office on Drugs and Crime) በጋራ በተዘጋጀው የውይይት መድረክ የፍትህ ሚኒስቴር፣ የፌዴራል ከፍተኛና መጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ከፍተኛ አመራሮች፣ የስዊዘርላንድ አምባሳደር በኢትዮጵያ H.E Tamara Mona እና የUNODC የጸረ-ሙስና ማዕከል የቡድን መሪ Mr. Francesco Checchi ተገኝተዋል።

በመድረኩ ላይ የፍትህ ሚኒስቴር ሚኒስትር ዴኤታ አቶ ተስፋዬ ዳባ በወንጀል የተገኘ ሀብት በኢትዮጵያ ብቻ ሳይሆን በጠቅላላው የዓለም-ዓቀፍ ማህበረሰብ ሀብት ላይ በሚፈጸም ከፍተኛ ምዝበራ የሚገኝ ከባድ የሙስና የወንጀል ውጤት መሆኑን ጠቅሰው ለዚህም በተለያዩ ጊዜ በዓለም-ዓቀፍ ተቋማት በተሰሩ ጥናቶች በማደግ ላይ ካሉ ሀገራት ብቻ በየዓመቱ በአማካይ ከሁለት እስከ አምስት በመቶ የሚሆነው ጠቅላላ የሀገር ውስጥ ምርትን የሚሸፍን ሀብት የሚመዘበር መሆኑን በመጥቀስ በዚህ ከፍተኛ የሀብት እንቅስቃሴ ማንኛውም ማህበረሰብ ዋጋ እየከፈለ የሚገኝ እንደመሆኑ መጠን በሕግ የተለያየ ሃላፊነት የተሰጣቸው ተቋማት እና ሰራተኞቻቸው በተሻለ እውቀት እና መናበብ የሕግ የበላይነትን የማረጋገጥ ሃላፊነት እንደለባቸው ገልጸዋል ።

የፍትህ ሚኒስቴር ሚንስትር ወ/ሮ ሀና አርዓያሥላሴ በውይይት መድረኩ ላይ ተገኝተዉu ባስተላለፉት መልዕክት በወንጀል የተገኘ ሀብት በሀገር ኢኮኖሚ እና ማህበራዊ እድገት ላይ ከፍተኛ ጉዳት የሚያደርስ መሆኑን በመጥቀስ ይህን የወንጀል ተግባር ለመከላከልና ለመቆጣጠር ዓለም-ዓቀፋዊ ትብብር እንደሚያስፈልግና ይህንን በተግባር ለማረጋገጥም ወቅቱን ያገናዘበ የሕግ ማዕቀፍ እንደሚያስፈልግ ገልፀው ይህንን የሕገ ማዕቀፍ ሀገራችን በቅርቡ ያጸደቀች መሆኑን አረጋግጠዋል፡ ፡ ኢትዮጵያ በወንጀል የተገኘ ሀብትን በማስመለስ ረገድ እያሳየች ያለውን ቁርጠኝት የሚያሳይ መሆኑን አንስተው በመድረኩ ተሳታፊ የሆኑ ዳኞች ፣ ዐቃቤያነ ሕግ፣ መርማሪዎች፣ የፋይናንስ አናሊስቶች፣ ጠበቆችና ሌሎች ተገቢነት ያላቸው ባለሙያዎች ከዚህ የውይይት መድረክ ሀገራችንን ማገዝ የሚችሉበትን የልምድ መጋራት እንደሚያደርጉ እና ዓለም-ዓቀፍ ሁኔታዎችን በመገንዘብ የጎላ አስተዋጽኦ ያደርጋሉ ተብሎ እንደሚጠበቅ ገልፀዋል። አያይዘውም የፍትህ ሚኒስቴር በአጠቃላይ በወንጀል የተገኘ ሀብትና የፋይናንስ ወንጀል ምርመራ ጉዳዮችን በተመለከተ ወደፊት በተቋማት ደረጃ፣ በሀገር-ዓቀፍ ደረጃ እንዲሁም ዓለም-ዓቀፍ መደረኮች እንዲዘጋጁ በማድረግ ኃላፊነቱን እንደሚወጣ አረጋግጠዋል።

መድረኩ በተባበሩት መንግስታት የጸረ-ሙስና ስምምነት የሀብት ማስመለስ ጉዳዮች ላይ በባለሙያ ማብራሪያ የተሰጠ ሲሆን ኢትዮጵያ በቅርብ ያወጣችው የንብረት ማስመለስ አዋጅ ይዘትና ዓላማ በባለሙያ ማብራሪያ ተሰጥቶበታል።

ከሙስና የጸዳች ኢትዮጵያ
CORRUPTION FREE ETHIOPIA

ፀረ-ሙስና

በፌደራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን በየ15 ቀን የሚዘጋጅ ጋዜጣ

ፖ.ሳ.ቁ 34799
ኢ-ሜይል FeaccEthiopia2013@et
ድረ-ገጽ www.feacc.gov.et
ፌስቡክ www.facebook.com/feaccOfficial
ቴሌግራም t.me/feacc
ትዊተር www.twitter.com/EthiopiaFeacc
ዩቲዩብ Federal Ethics & Anti-Corruption Commission

ለሀብት ማሳወቅና ምዝገባ ስራዎች
EARS

ለፌደራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን የሙስና ወንጀል ጥቆማ መስጫ አድራሻዎች

ሞባይል 0935947533

ፖ.ሳ.ቁ 34799
ድረ-ገጽ www.feacc.gov.et
ቴሌግራም t.me/CorruptionPointing
ዋትስኣፕ wa.me/qr/5IGXTSIYUMPBF1

NCRS

ርዕሰ -አንቀፅ

በህዝባዊ ተቋማት የብድር አሰጣጥ፣ ክትትልና አከፋፈል የሚፈጸምን የሙስና ወንጀል ግልጽና ፍትሀዊ አሰራርን በመዘርጋት ተቋማቱ ወንጀሉን መከላከል አለባቸው

የሙስና ወንጀል በማንኛውም መንግሥታዊ፣ መንግሥታዊ ያልሆኑና በተለያዩ ሕዝባዊ ድርጅቶች የሚፈጸም ቢሆንም ከገንዘብ ዝውውር ጋር ከፍተኛ ትሥሥር ባላቸው ህዝባዊ ድርጅቶች (በባንኮች፣ በመድህን ድርጅቶችና መሰል የፋይናንስ ተቋማት) ግን መቆጣጠር በሚያዳግት አኳኋን እየተስፋፋ ይገኛል፤ በተለይም "በውስጥ ሰራተኞች" አማካኝነት የሚፈጻም ሲሆን እጅግ በጣም ዉስብስብ ይሆናል ።

ህዝባዊ ድርጅቶች ለሙስና ያላቸዉን ተጋላጭነት የብድር አሰጣጥ፣ የህግ ተገዢነት፣ የደንበኛ/ተገልጋይ መስተጋብር፣ የሰነድ/መረጃ አየያዝና አጠቃቀም፣ እና የመሳስሉትን ያካትታል፣በብድር አሰጣጥ፣ ክትትልና አከፋፈል ላይ የብድር አሰጣጥ ሂደት መጓተት፣ የገንዘብ እጥረትና ተደራሽ ዓለመሆን የራሳቸው አስተዋፅኦ የሚያደርጉ ቢሆንም፣ በዚህ ረገድ ለሚፈጠር ችግር ሙስና ከፍተኛዉን ድርሻ ይወስዳል። በመሆኑም ከብድር ማረጋገጫ ሂደቶች፣ ከብድር ክትትልና አከፋፈል ጋር በተያያዘ ህዝባዊ ድርጅቶች ለሚከተሉት ሙስናና ብልሹ አሰራሮች ሊጋለጡ ይችላሉ።

የባንክና የማይክሮ ፋይናንስ ሰራተኞች በብድር አሰጣጥ ረገድ የተበዳሪዎችን ቅደም ተከተል በማዛነፍ፣ በተጭበረበረ ወይም ባልተሟላ መረጃ ተመስርተው ወይም ተበዳሪው መያዣ ሳያቀርብ ብድርን በመፍቀድ እና ኮሚሽን ለመቀበል በመመሳጠር ኢ-ስነምግባራዊ ድርጊቶች ላይ ተሳትፎ ሊኖራቸው ይችላል። ብድር አመላለስን በተመለከተ በፋይናንስ ሴክተሩ ያሉ ሰራተኞች ያልተገባ ጥቅም ለማግኘት በማሰብ፣ ብድሮች በሰዓቱና በአግባቡ እንዳይመለሱ፣ በመያዣነት የተያዙ ንብረቶችም ለብድሩ መሸፈኛ እንዳይዉሉ ወይም በርካሽ ዋጋ እንዲተላለፉ በመመሳጠር ስነምግባር በጎደለው ተግባር ዉስጥ ሊሳተፉ ይችላሉ።

ከላይ የተጠቀሱ ሁኔታዎች እንዲከሰቱ የብድር ፖሊሲ ጠቅለል ባለ መልኩ መቀመጥ አንዱ መንስኤ ሲሆን፣ መተንተን እና መተርጎም የሚገባቸውን ነገሮች በዝርዝር የሚያስቀምጥ ማኑዋል አለመኖር/አለመዘጋጀት ደግሞ ሌለኛዉ ምክንያት ነው። ለምሳሌ ያህል በልዩነት የሚታዩ ጉዳዮች በዝርዝር ምን ምን መሆን እንደሚገባቸው ግልፅ በሆነ መልኩ ካልተገለጸ የግልፅነት እና የተጠያቂነት ክፍተት ያስከትላል፤ በግለሰብ ውሳኔ ላይ የተመሰረተ አሰራር ወይም ውሳኔ እንዲኖር በማድረግም ለሙስናና ብልሹ አሰራር በር ሊከፍት እንደሚችሉ የፌዴራል የስነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን የአሰራር ስርዓት ጥናት ሪፖርት ያመላክታል፡፡ እንዲህ ዓይነት ውሳኔዎች ደግሞ ከፍትሃዊነት ይልቅ በግላዊ ግንኙነቶች ተጽእኖ ስር ሊወድቁ ስለሚችሉ ፍትሃዊ ያልሆነ የብድር ስርጭትን ያስከትላሉ። በሌላ መልኩ እንዲህ ዓይነት ውሳኔዎችና ድርጊቶች ተበዳሪዎችን ግልጽ ላልሆኑ እና ላልተገቡ ክፍያዎች ከመዳረግም በላይ፣ ከዕዳ አዙሪት ውስጥ እንዳይወጡ ሊያደርጓቸዉ ይችላሉ። በዚህ መልኩ ተጋላጭ የሆኑ አካላት ሊበዘበዙ ይችላሉ።

የፌዴራል የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን ሙስናንና ብልሹ አሰራርን ለመከላከል በስልጠና፣ በአሰራር ስርዓት ጥናትና በሌሎች መንገዶች እየሰራ ቢሆንም፣ ይህ ጥረት የሁሉንም ባለድርሻ አካላት ትብብር ይፈልጋል። ስለሆነም ህዝባዊ ተቋማት የብድር አሰጣጥ፣ ክትትልና አመላልስ ግልጽና ፍትሃዊ የሆነ አሰራር በመዘርጋት ሙስናን ለመከላከል ወሳኝ ሚና መጫወት አለባቸው።

ከ6 የዞረ.....

በተለይም የክልልና የከተማ አስተዳደር የሥነምግባርና የፀረሙስና ኮሚሽኖች ቀደም ሲል 13 ዙር ሀገር አቀፍ የትስስር ጉባኤዎችን ሲያካሄዱ ቆይተዋል፡፡

ከሐምሌ 25-26 2017 ዓ.ም ባካሄዱት 14ኛው ጉባኤ የትስስር መድረክ በ2017 በጀት ዓመት በመንግስት መ/ቤቶች፣ የልማት ድርጅቶች እና በህዝባዊ ድርጅቶች ሲከናወኑ በነበሩ የሥነምግባር ግንባታ እና ሙስና መከላከል ተግባራት የዕቅድ አፈፃፀም እና በ2018 በጀት ዓመት የአንድ ዕቅድ የአንድ ሪፖርት ላይ ውይይት ተደርጓል፡፡ ጉባኤው በዋናነት በ2017 በጀት ዓመት ሲከናወኑ በነበሩ የሥነምግባር ግንባታና ሙስና መከላከል ስራዎች በጥልቀት የተወያየ ሲሆን በጉባኤው ከተነሱ ዋና ዋና ጉዳዮች መካከል፡-

በሥነምግባር ግንባታ ፕሮግራም የሥነምግባር ስልጠና መስከ 26 ዘርፍ ተኮር የስልጠና ሞጁሎችን ከምሁራን ጋር በመተባባርና በማዘጋጀት እርሱን መሰረት ያደረገ 445,374 ሺህ ለሚሆኑ የተቋማት ከፍተኛ አመራሮችና ሠራተኞች ስልጠና እንዲያገኙ ተደርጓል፡፡

በፀረ ሙስና ትግል ዙሪያ ሕዝብ ግንዛቤን ለማስረፅ በተሰራው ስራ 531 መድረኮች የሕዝብ ግንዛቤ ስራዎች፣ 57,386 በጋዜጣ እና በሌሎች ዘዴዎች እንዲሁም 2,079 የተሰሩ ሲሆን ሕብረተሰቡን በፀረ ሙስና ትግሉ ዙሪያ ግንዛቤ እንዲኖረውና ሙስናን እንዲታገል ተደርጓል፡፡

የሥነምግባር እና ፀረ ሙስና አስፈፃሚዎች አደረጃጀቶች በመጠቀም በየደረጃው ስራዎች የተሰሩበት ዓመት ከመሆኑም ባለፈ እንደ ሀገር ከ10,000 ሺህ በላይ የሚሆኑ የሥነምግባር ሰራዊት ተግባርና ኃላፊነታቸውን እንዲወጡ በማድረግ በኩል ስራዎችን መስራት የተቻለበት ዓመት ቢሆንም ይበልጥ መጠናከር እንዳለበት ተመላክቷል፡፡

ሙስናን ቀድሞ በመከላከል አንዱና አዋጪው የፀረ ሙስና ትግል ስልት እንደመሆኑ መጠን በበጀት ዓመቱ እንደሀገር 127 የሙስና መከላከል ጥናት፣ 1,585 የአስቸኳይ ሙስና መከላከል ስራ፣ ከ2.2 ቢሊዮን ብር በላይ የሆነ በገንዘብ እና 270,078 የከተማና የገጠር መሬት ከብክነት ማዳን ተችላል፡፡ የሙስና መረጃ የማመንጨት ስራ ጋር በተያያዘ በበጀት ዓመቱ 6,881 ጥቆማዎች ቀርበው የትንተና ስራ እና የተለያዩ ውሳኔዎች እንዲሰጥባቸው የተደረገበት ዓመት ነበር፡፡

በበጀት ዓመቱ ቀጠናዊ፣ አህጉራዊ፣ አለምአቀፋዊ በሥነምግባር ግንባታና በሙስና መከላከል ዙሪያ የፀረ ሙስና ትግሉን ለማጠናከር እና የፀረ ሙስና ስምምነቶችን ተግባራዊ ለማድረግ በተለያዩ መድረኮች ኢትዮጵያን የፀረ ሙስና ትግል የሚያንፀባርቁ ስራዎች የተሰሩበት ዓመት እንደነበር ጉባኤው ገምግሟል፡፡

መንግሥታዊ ሙስና አሁን ላይ ሥጋት ባይሆንም አስተዳደራዊ የአገልግሎት አሰጣጥ ጋር የተያያዙ ሙስና እና ብልሹ አሰራሮች የላቀ ትግል የሚሹ መሆኑን ትስስር ጉባኤው ገምግሟል።

ተቋማዊ አቅም ከመገንባት አኳያ የአደረጃጀት፣ የአሰራር እና የሕግ የማሻሻያ ስራዎች የተከናወኑ ሲሆን ከዚህ በበለጠ ሁኔታ በፌደራልም ሆነ በክልል ያሉ የሥነምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽኖች አደረጃጀት እና አሰራር የፀረሙስና ትግል አቅጣጫን ታሳቢ ያደረጉ ተግባራት ማከናወን እንደሚገባ ተመላክቷል፡፡

ጉባኤው ከላይ የተመለከቱትን የ2017 በጀት ዓመት አፈፃፀሞች ከገመገመ በኋላ ለ2018 በጀት ዓመት በሥነምግባር ግንባታና በሙስና መከላከል ስራዎች ታቅዶ የቀረበውን ሀገራዊ የአንድ እቅድ አንድ ሪፖርት ይበልጥ ውጤታማ በሆነ መልኩ ለመተግባር እንዲያስችል ጉባኤው ውይይት አድርጎበታል፡፡

በመሆኑም እኛ የፌዴራል፣ የክልልና የከተማ አስተዳደር የሥነምግባር እና የፀረ-ሙስና ኮሚሽኖች ከሐምሌ 25-27 ባደረግነው በ14ኛው ሀገር አቀፍ የትስስር ጉባኤ በ2018 በጀት ዓመት ከፍትህ አካላትና ለትግሉ አጋዥ ከሆኑ ሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር በመቀናጀት የፀረ-ሙስና ትግል ስትራቴጂና ስልት በመዘርጋትና በዲጂታል ቴክኖሎጂ የታገዙ የተለያዩ የአሠራርና አደረጃጀት ሪፎርም ሥራዎችን በመሥራት ሙስናን የሚፀየፍና በጽናት የሚታገል ህብረተሰብ ከመገንባት አኳያ በቀጣይነት የትውልዱን ሥነምግባር ለማነጽ እና የሀገሪቱን የፀረ-ሙስና ትግል እንቅስቃሴ ውጤታማ ለማድረግ እንዲያስችለን በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የጋራ የሆነ የአቋም መግለጫ አውጥተናል፡፡

1. በተቋማት ሙስና እና ብልሹ አሰራር ለመከላከል ለተቋማት አመራር ሰራተኞች በሥነምግባር በማነፅ ሙስና እንዲከላከሉ የሥነምግባርና ሙስና መከላከል አቅም ግንባታ ሥልጠና እንሠጣለን፡፡ ለዚህም በሀገር አቀፍ ደረጃ ጥራትና ተገቢነት የተረጋገጠ የሥልጠና ሞጁል በማዘጋጀት በአገርዓቀፍ ደረጃ በተቋማት ውሳኔ ሰጪ ለሆኑ አመራሮች የሥነምግባር ግንባታና ሙስና መከላከል ስልጠና በስፋት ተደራሽ እንዲሆን እናደርጋለን፡፡

2. የፀረሙስና ትግልን ህዝባዊ ለማድረግ እንዲያግዝ በሥነምግባር ግንባታ፣ በሙስና መከላከል እና በሙስና ወንጀል ህግ ማስከበር ላይ የህዝብ ግንዛቤ ሊፈጥሩ የሚችሉና በመረጃና በማስረጃና የተደገፉ መልእክቶችን በማዘጋጀት በተለያዩ ሚዲያዎች ለህዝብ እንዲደርስ እናደርጋለን፡፡

3. በሀገር አቀፍ ደረጃ በቁጥር ከ10ሺ በላይ ለሚሆኑ የጸረ ሙስና ትግል ስኬታማነት ከፍተኛ ሚና ያላቸው የሥምግባር መከታተያ ክፍሎች ባለሙያዎችን ትስስር መድረክ በመፍጠርና የፀረ ሙስና ትግሉን በብቃት እንዲወጡ ይደረጋል፣ ለዚህም በየተቋማቱ የሥነምግባር መከታተያ ክፍል አደረጃጀት እንዲጠናከር ለማድረግ እንሰራለን፡፡

4. በሀገሪቱ ቋማት ውስጥ ለሙስና እና ብልሹ አሰራር ተጋለጭነት ስጋት ያላቸውን አሠራሮችን የሙስና መከላከል ጥናት በማካሄድ የማሻሻያ ምክረ ሐሣብ በማመንጨት ተግባራዊ እንዲሆን ክትትል ይደረጋል፣ በሀገር አቀፍ ደረጃ ከተካሄዱ የሙስና መከላከል ጥናቶች ውስጥ የተመረጡትን በጋራ መድረክ በሚደረግ ጉባኤ በገምግም ቀጣይ አቅጣጫ በማስቀመጥ እንዲተገበር እንሰራለን፡፡

5. ከህዝብ በሚደርስ የሙስና መከላከል ጥቆማ መነሻነት በሂደት ያለን የሙስና ወንጀልን የአስቸኳይ ሙስና መከላከል ሥራ በመስራት፣ ሂደቱ በአፈጣኝ እንዲቋረጥ በማድረግ የተጀመረው አሠራር እንዲስተካከል እናደርጋለን፡፡

6. ለተቋማት ሙስና ለመከላከል የግልጽነትና ተጠያቂትን ለማስፈን የተቋማት ሁሉም አመራሮችና ሠራተኞች በቴክኖሎጂ ጭምር ሀብታቸውን እንዲያስመዘግቡ በማድረግ ሽፋኑን ለማሳደግ ግልፅነትና ተያቂነት እንዲረጋገጥ በትኩረት እንሠራለን፡፡

7.የሙስና ስጋት የሚስተዋልባቸውን ዘርፎች፣ ተቋማትንና ስራ ክፍሎችን በመለየት አመራርና ሠራተኞችን የሀብት ምዝገባ መረጃ ትክክለኛነትን በማረጋገጥ በሚገኘው አጠራጣሪ ልዩነቶች ላይ በፍትህ አካል በኩል አስፈላጊ ህጋዊ እርምጃ እንዲወሰድ በመላክ ትኩረት ክትትል እናደርጋለን፣

8. ህብረተሰቡ የሚገጥመውንና የሚያየውን የሙስና ወንጀል ጥቆማ ምስጢራዊነቱን በጠበቀ መልኩ የጥቆማ ቅበላ አሰራሩን በተሟላ ሁኔታ በቴክሎጂ እንዲታገዝ በማድረግ ጭምር፣ በመቀበል እና የቅድመ መረጃና ማስረጃ የማዳበር ስራዎችን በመስራት አስፈላጊው እርምጃ እንዲወሰድ ለፍትህ አካል ይላካል፣ ስለሚወሰደው እርምጃም ተገቢውን ክትትል በማድረግ ውጤቱንም ለህብረተሰቡ የማሣወቅ ሥራ እንሰራለን፡፡

9. በፀረ ሙስና ትግል ላይ ሚና ካለቸው የየባለድርሻ አካላት ጋር ጠንካራ ቅንጅታዊ አሠራርን ተግባራዊ በማድረግ በትብብርና በትስስር እንሰራለን፡፡

10.የኮሚሽኖችን የአገልግሎት አሰጣጥ ቀልጣፋና ግልጽነት ያለው እንዲሆን የአሰራር፣ የአደረጃጀት የሪፎርም ሥራዎችን በጥናት በመፈተሽ ተፅዕኖ ፈጣሪ የስነምግባር ግንባታ እና የሙስና መከላከል ተግባራትን ለማከናወን በትኩረት እንሰራለን፡፡

11. በአሁኑ ወቅት በሀገራችን ከዕለት ተዕለት የሕብረሰተሰብ አገልግሎት አሰጣጥ ጋር በተያያዘ የሚስተዋለውን ሙስናና ብልሹ አሰራርን ትርጉም ባለው ሁኔታ በመከላከል በመንግስትና ሕዝባዊ ተቋማት ፈጣን የሆነ የህብረተሰብ አገልግሎት ለመስጠት እንዲስያስችል የተቀናጀ የአንድ መስኮት አገልግሎት (የመሶብ አገልግሎት) ስራዎች ተጠናክሮ እንዲቀጥል የበኩላችንነ ሚና ለመወጣት እንሰራለን፡

ቆይታ

ኮሚሽኑ በበጀት አመቱ በሥነምግባር ግንባታ ስልጠና ዘርፍ 75ሺ በላይ አመራርና ሠራተኞች ስልጠና የወሰዱበት እና ከፍተኛ አፈፃፀም ያስመዘገብንበት ነበር፡- ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡፡

የፌደራል የሥነምግባርና የፀረ-ሙስና ኮሚሽን የሥነምግባር ግንባታና ሙስና መከላከል ተልዕኮውን ለመወጣት የተለያዩ መንገዶችን/ አማራጮችን በመጠቀም ስራዎችን እየሰራ ይገኛል፡፡ የሥነምግባር ግንባታና ሙስና መከላከል ስራዎችን ከሚሰራባቸው መንገዶች ውስጥ አንዱ የግንዛቤ ማስጨበጫ ሲሆን በዚህም በሁለት ሳምንት አንድ ጊዜ የሚዘጋጅ የዲጅታል ጋዜጣ በማዘጋጀት ለማህበረሰቡ ያደርሳል ፡፡ ጋዜጣው ከያዛቸው አምዕዶች ውስጥ ደግሞ ቆይታ አንዱ ነው፡፡ በዚህ ወር ዝግጅት ቆይታ ያደረገው ከፌደራል የሥነ ምግባርና ፀረ-ሙስና ኮሚሽን የሥነምግባር ግንባታ ዘርፍ ም/ኮሚሽነር ጋር ሲሆን እንደሚከተለው ቀርቧል፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡- ክብር ኮሚሽነር በ2017 በጀት አመት በሥነ ምግባር ግንባታ ዘርፍ ምን ምን ተግባራት ተከናወኑ?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- በስነምግባር ግንባታ ዘርፍ በዋነኝነት ሶስት ነገሮች ላይ ነው ትኩረት አድርገን ስንሰራ የነበርነው፡ ፡ እነሱም የትውልድ ስነምግባር ግንባታ፣ በስነምግባርና ሙስና መከላከል ላይ ግንዛቤን መፍጠር እና በየተቋማቱ ያሉትን የስነምግባር መከታተያ ክፍሎችን አቅም በመገንባት የሚሰጣቸውን ስራ በብቃት እንዲወጡ የማድረግ ተልዕኮ አንግበን ነው ስንሰራ የነበረው፡፡

በዋነኝነት ዘንድሮ አንዱ የስነምግባር ግንባታ አስመልክቶ ከሌላው ጊዜ ለየት ባለ መልኩ የተሰራ ስራ ዘርፍ ተኮር ሞጁሎችን ማዘጋጀት ነው፡፡ በአመቱ ወደ 25 ዘርፍ ተኮር ሞጁሎችን ለማዘጋጀት ታቅዶ 26 ተዘጋጅቷል፡፡ ዘርፍ ተኮር ስንል የፌዴራል ተቋማት በሙሉ በ26 ዘርፎች እንዲደራጁ ነው የተደረገው፣ 22 ሚኒስቴር መስሪያቤቶች አሉ፣ የህዝብ ተወካዮች ም/ቤት እንደ አንድ ዘርፍ ተወስዷል፣ ህግ ተርጓሚ አካል(ፍርድቤቶች) እንደአንድ ዘርፍ ተወስደዋል፣ በተለይም ደግሞ ለጠቅላይ ሚኒስትር ተጠሪ የሆኑ ተቋማት አንደአንድ ዘርፍ የተወሰደው፡ ፡ የመንግስት የልማት ድርጅቶች፣ ተቋማቱ ብዙ ስለሆኑ ተጠሪነታቸው ለጠ/ሚ ጽ/ቤት ቢሆኑም ተቋማቱ ብዙ ቢሆኑም እነሱንም እንደ አንድ ዘርፍ አደራጅተናቸዋል፡፡ በተለየ ሁኔታ የሄድንበት አንዱ ህዝባዊ አደረጃጅቶች የሚባሉት እንደ አንድ ዘርፍ አደራጅተን የክትትል ስራዎችን ሰርተናል፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡-ኮሚሽኑ ከሚሰራቸው ሥራዎች አንዱ ሥነ ምግባር ግንባታ ነው። በዚህ ዘርፍ እርስዎ መሪ ነዎት በዘርፉ በዚህ አመት መልካም እንቅስቃሴዎች እንዳሉ ይታወቃል፡፡ እነዚህን ጥሩ እንቅስቃሴዎች ቢገልጹልን?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- በተለየ መልኩ ከሰራነው ስራ የትውልድ ስነምግባር ግንባታ ስኬታማ ለማድረግ 26 ሞጁሎቹ ከ9 ዩኒቨርሲቶዎች የተውጣጡ 54 ከፍተኛ ምሁራን(ዶክተሮች) አሰልጣኝ አድርገን ወስደናል፣ ሞጁሉን እንዲያዘጋጁ ኮሚሽኑ በየዘርፍ ጥናት አካሂዷል፡፡ ከዚህ በፊት ይሄንን ጥናት መሰረት ያደረገ፣ በጥናቱ ግኝት ላይ ተመስርቶ ሞጁሎች እንዲዘጋጁ ነው የተደረገው፡፡ ሞጁሎች ከተዘጋጁ በኋላ ወደ ስልጠና ከመግባታቸው በፊት የሞጁሎቹ ጥራትና ተገቢነት የመገምገም ስራ ተሰርቷል፣ ወደ ስልጠና መግባት የሚያስችል ሞጁል ተዘጋጅቷል ወይ የሚል ሁለት ጊዜ የጥራትና ተገቢነት ግምገማ ተካሂዷል፡፡ ይሄ ከተረጋገጠ በኋላ ቀጥታ ያደረግናው ከዘርፎች ጋር ስራውን መስራት የሚያስችለንን መግባባት መፍጠር ስለነበረብን 26 ዘርፎች ደብዳቤ ጽፈን፣ የፀረ-ሙስና ትግሉን በመንግስት ተቋማት ለማቀጣጠል የከፍተኛ አመራሩ ድርሻ ትልቅ በመሆኑ በጋራ እንድንሰራ የሚል ጥያቄና ነው ያቀረብነው፡፡ ጥያቄያችን ተቀባይነት በማግኘቱ በ26ቱም ዘርፎች ውጤታማ የሆኑ ስራዎችን ሰርተን አንደኛው ዘርፍ ላይ ብቻ ነው በተለያየ ምክንየት ያልተሳካልን(ህዝብ ተወካዮች ም/ቤት) እንጂ ሌሎችን ማሳካት ችለናል፡፡ የህዝብ ተወካዮች ምክርቤትም በ2018 በጀት አመት የመጀመሪያ ስራችን ማድረግ አለብን፣ በ2017 የህዝብ ተወካዮች ም/ቤት ላይ ማሳካት ስላልቻልን ከእረፍት ሲመለሱ የመጀመሪያ ስራችን አድርገን ነው የምንሰራው፡፡ ስለዚህ ለስልጠናው ልዩ ትኩረት በመስጠት የተቋሞቻቸው አመራር፣ ሰራተኞች ውጤታማ እንዲሆኑ በጀት በመመደብ ስለስጠናውን በበላይነት በመምራትና በመከታተል፣ ስልጠናው ሲከፈትም ሲዘጋም ከፍተኛ አመራሩ እየተገኘ መመሪያ፣ አቅጣጫ በመስጠት ስራዎች ተሰርተዋል፡፡

ስልጠናውን ደግሞ በየምዕራፉ እየገመገምን ምን ጠንካራ ጎኖች እና ደካማ ጎኖች አሉ፣ የሚለውን በምዕራፍ ከፋፍለን እየገመገምን ግብረ መልስ እየሰጠን ነበር፡፡ የስልጠናውን ጥራትና ተገቢነት ለማረጋገጥ ሞጁሉ ላይ ብቻም አይደለም ስልጠናው ከተሰጠ በኋላ የአሰልጣኙ የስልጠና አሰጣጥ ሂደቱ ምን እንደሚመስል እና ምን ጠንካራ ጎኖችና ደካማ ጎኖች አሉት ተብሎ በሰልጣኞች እንዲገመገም ሲደረግ ነበር፡ ፡ አሰልጣኙ ብቻም ሳሆን ሰልጣኞች ራሳቸው የተሰጣቸውን ስልጠና ምን ያክል እውቀት ጨብጠዋል የሚለውን የብቃት ምዘና ፈተና ሲሰጥ ነው የነበረው፡፡

የስልጠናውን ጥራትና ተገቢነት ትኩረት ስለሰጠን በየሩብ አመቱ ራሱን የቻለ የስልጠና ጥራትና ተገቢነት ኮንፈረንስ ከክልሎች ጋር ጭምር ስናካሄድ ነው የነበረው፡፡ ከፌዴራል አስከ ክልል የስልጠና ጥራት ምን ይመስላል ተገቢነታቸው የሚለውን የጋራ መድረክ በመፍጠር ልምድና ተሞክሮ በመለዋወጥ ሌላ ጋር ያለውን የተሻለ ወደ ሌሎች ክልሎች እና ከተማ አስተዳድሮች ለመውሰድ እንዲያስችለን ኮንፈረንሶች ተካሂደዋል፡፡ ከክልሎችና ከተማ አስተዳድሮች ጋር 4 ኮንፈረንሶች ይካሄዳሉ ተብሎ ሶስቱን ማካሄድ ስንችል በተለያየ ምክናየት አንድ ማካሄድ አልተቻለም፡፡

እንደዘርፍ በፌዴራል ተቋማት ለከፍተኛ፣ ለመካከለኛና ለዝቅተኛ አመራሮችና ሰራተኞች ወደ ሰላሳ አምስት ሺ አምስት መቶ (35,500) ስልጠና ይሰጣል ተብሎ ታቅዶ ነበር፣ በአመቱ ሲገመገም ሰባአምሰት ሺ ስድስት መቶ ሰባ ስድስት(75,676) ማከናወን ተችሏል፡፡ የእቅዱን 213 ፐርሰንት እቅድ አፈጻጸም ማሳካት ችለናል፡ ፡ በአመቱ መጨረሻ ሲገመገም ዘርፉ ከሌላው ጊዜ በተለየ የላቀ ውጤት አስመዝግቧል፡፡ ለዚህ ውጤት መገኘት በየደረጃው ያለው አመራር ለትውልድ ስነምግባር ግንባታ ትኩረት ሰጥቶ፣ ኮሚሽኑም ደግሞ በቅርበት የክትትልና ድጋፍ በማድረግ፣ በአካል ወደታች ወርዶ በማየት፣ በየሩብ አመቱ ስልጠናውን በመገምገም፣ ከተቋማት አመራሮች ጋር በቅርበት፣ በቅንጅትና በትብብር በመስራታችን አፈጻተሙን የተሻለ አድርጎታል፡፡

ስልጠና ብቻ ሳይሆን ዜጎች የፀረ-ሙስና ትግሉ አጋር እንዲሆኑ ግንዛቤ የመፍጠር ስራዎች ተሰርተዋል፡፡ ህዝቡ በትውልድ ስነምግባር ግንባታና በሙስና መከላከል ተገቢውን ግንዛቤ አግኝቶ ለፀረ-ሙስና ትግሉ የራሱን አስተዋጽኦ እንዲያደርግ ታሳቢ ያደረገ ነው፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡- ሥነ ምግባር ግንባታ ሥራዎች ሲከናወኑ በተለያዩ ዘዴዎች ተደራሽ ለመሆን ይሞክራል። ኮሚሽኑ ምን ዘዴዎች ተጠቅሞ ተደራሽ ለመሆን እየሰራ ነው?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- ለህብረተሰቡ ተደራሽ ለመሆን የተለያ ዘዴዎችን ተጠቅመናል፣እነሱም የፊት ለፊት መድረክ በመፍጠር፣ የኪነጥበብ ስራዎችን ደግሞ በመደበኛና በማህበራዊ ሚዲያዎች መልዕክቶች እየተቀረጹ ለህዝብ ተደራሽ ማድረግ ችለናል፡ ፡ የውይይት መድረኮች ጭምር እየተቀረጹ በመደበኛ ሚዲያ አየር ላይ እየዋሉና በማህበራዊ ሚዲያ እየተጫኑ ተደራሽ ሆነናል፡፡

እንደ ኮሚሽን በፌዴራል ደረጃ በተለየ መልኩ በአስር ዘርፎች በአገልግሎት አሰጣጥ ዙሪያ ያሉ ችግሮች መንስኤ ምንድን ነው በሚል በተለየ መልኩ የዳሰሳ ጥናት ተደርጎ በትኩረት እንዲሰራባቸው ሰነድ በማዘጋጀት ሀገራዊ ንቅናቄ ለማድረግ ታሳቢ ያደረገ ተቋማቱ ላይ ትኩረት ተደርጎ ሲሰራበት ቆይቷል፡፡ ከአመራሩ እስከ ሰራተኛው ድረስ ሰፊ ውይይት ተደርጎ ንቅናቄ መፍጠር የተቻለበት፣ በእለት ተዕለት እንቅስቃያቸው ውስጥ የተስተዋሉ ችግሮችን ለመፍታት ርብርብ አድርገዋል፡፡

ሌላው እንደግንዛቤ ማስጨበጫ የተጠቀምንበት ከሌላው ጊዜ ለየት ባለ መልኩ አንዱ በከፍተኛ ት/ት ተቋማት የተማሪዎች ውድድር፣ የስነምግባር እና የፀረ-ሙስና እጩ አምባሳደር ዘንድ በ48 የመንግስት የኒቨርሲቲዎች ላይ ለመስራት እቅድ ይዘን ስንንቀሳቀስ አንደኛው ብቻ ነው በማጠቃለያው ሀገራዊ ውድድሩ ላይ ያልተሳተፈው፣ ሶስቱ ዩኒቨርሲቲዎች ደግሞ ማሟላት የሚገባቸውን ቅድመ ሁኔታዎች ወይም የተሟላ ተወዳዳሪዎችን ይዞ ባለመምጣታቸው ከውድድር እንዲሰናበቱ ተደርጓል፡፡ ነገር ግን ውድድሩ ሲካሄድ ከታች ጀምሮ እየተካሄደ ነበር የመጣው መቀሌ ዩኒቨርሲቲ ብቻ ነበረ በለያየ ምክንየት ያልተሳተፈው ፡፡

ውድድሩ ሲካሄድ ሂደቱ አንድ ዩኒቨርሲቲ በስሩ ከምፓሶች አሉት፣ ኮሌጆች አሉት፣ ስለዚህ በኮሌጅና በካምፓስ ውድድር ተካሂዶ መጨረሻ በዩኒቨረሲቲ ደረጃ ውድድሮች ተደርገው አሸናፊዎች እንዲለዩ ተደርጓል፡፡ ከተለዩ በኋላ እዛው በዩኒቨርሲቲው የበላይ አመራሮች ለእነዚህ ተማሪዎች እውቅናና ሽልማት የመስጠት ሂደት ነበረ፡፡ በሀገር አቀፍ ደረጃ ደግሞ ከአንደኛ አስከ አምስተኛ የወጡትን ተማሪዎች በመጥራት ውድድር አካሂደናል፡፡ ውድድሩ እጅግ በጣም ሳቢ የነበረ ትልቅ መነሳሳትን በተማሪዎች የፈጠረ ነበር፡፡ ኮሚሽኑ ተማሪዎች ወደ ውድድሩ ከመግባታቸው በፊት አስቀድሞ ከ650 በላይ ጥያቄና መልስ ያዘጋጀውን በድረ-ገጻችን በመለጠፍ ግንዛቤ እንዲያገኙ አድርገናል፡፡ ይሄን ያደረግንበት ምክንየት ተማሪዎቹ የማንበብና የማወቅ፣ ለውድድሩም በእሱ መሰረት እንዲዘጋጁ በሚል ሲሆን ለአገራዊ ውድድሩ ደግሞ ጥያቄዎችን ለተማሪዎቹ አዘጋጅተናል፡፡

ተማሪዎችን ወደ ውድድር ለማምጣት ምን አይነት ተማሪዎች ናቸው የሚለውን ራሱን የቻለ መመዘኛ መስፈርት ነበረው፡፡ አንዱ ተማሪዎች የስነምግባር ክበብ አባላት መሆናቸው፣

ወደ ገፅ 8 ዞሯል

ከ7 የዞረ.....

ዩኒቨርሲቲን ወክለው እንዲወዳደሩ የየዩኒቨርሲቲ ፕዜዳንቶች ዕውቅና ሰጥቶአቸው በደብዳቤ ለኮሚሽኑ ተረጋግጦ ተልኳል፡፡

በተወዳዳሪዎች መካከል የነበረው ውድድር አሸናፊ ለመሆን የነበረው ጉጉትና ተነሰሽነት እጅግ በጣም አመርቂ ነበር፡፡ በተማሪዎች መካከል የተደረገ ውድድር ብቻ ሆኖ አልቀረም፣ በሚዲያ ተቀርጾ ለህዝብ ተደራሽ ተደርጓል፡፡ ፕሮግራም ተሰርቷል፡፡ በውድድሩ ከአንድ አስከ አምስተኛ ደረጃ ለወጡ ተወዳዳሪዎች እውቅናና ሽልማት ሰጠናል፡፡ ለተወዳዳሪዎች ብቻ አይደለም በውድድሩ ከ1-5 እንዲወጡ ያደረጉ ዩኒቨርሲቲዎችም እውቅና ተሰጧል፡፡

ከእውቅናና ሽልማቱ በኋላም ለተማሪዎች እድል የፈጠረ ነበር፡፡ በውድድሩ ጎንደር የኒቨርሲቲ አንደኛ፣ ሀሮማያ ዩኒቨርሲቲ ሁለተኛ ነበር የወጡት፣ እናም ተወዳዳሪዎች ወደ ዩኒቨርሲቲዎቻቸው ሲመለሱ ዩኒቨርሲቶዎች በሀገር አቀፍ ደረጃ ስማችንን ስላስጠራችሁ ብለው በጣም ደስ ብሏቸው ለተወዳዳሪዎቹ ስኮላርሽብ ሰጠዋቸዋል፡፡ ከዩኒቨርሲቲ አመራሮች ጋር በጋራ በመስራታችን ውጤት ሊመጣ ችሏል፡፡

ሌላው በተለየ መልኩ የተሰራው ደግሞ የስነምግባር መከታተያ ክፍሎች አቅም ማጎልበት ነው፡፡ ኮሚሽኑ ብቻው አይደለም ሲሰራ የነበረው፣ በየተቋማቱ የስነምግባር መከታተያ ክፍሎች አሉ፣ በፌዴራል ደረጃ በቁጥር ወደ አንድ ሺ አንድ መቶ ሀምሳ ስምንት (1158) የሚሆኑ አሉ፡፡ እነዚህን አቅማቸውን የማብቃት፣ የመገንባትና ከኮሚሽኑ ጋር እጅና ጓንት ሆኖ እንዲሰሩ በማድረግ ትልቅ ስራ ነው የተሰራው፡፡ አዳዲስ ለመጡት የኮሚሽኑን ተልዕኮዎች፣ አዋጆች፣ መመሪያዎችና ደንቦች የማስተዋወቅ ስራ ተሰርቶ ወደ ስራ እንዲገቡ ይደረግ ነበር፣ በአመቱ ሁለት ጊዜ ስልጠና ሰጠተናቸዋል፡፡ ስራ ላይ ለነበሩትም አቅማቸውን የመገንባት ስራ ሁለት ጊዜ ተሰጥቷል፡፡ ተደራሽ ባልሆንባቸው ላይ ስነምግባር መከታተያ ክፍሎችን አቅም በመገንባት ረገድም ትኩረት ሰጥተን የሰራንበት አመት ነው፡፡

በህዝባዊ ተቋማት ላይ እንደ ኮሚሽን ሲሰራበት አልነበረም ዘንድሮ ግን ስልጠናውን በመስጠት፣ መዋቅሮቻችንን በህዝባዊ ድርጅቶች ውስጥ የማደራጀት ስራ ተገቢውን ትኩረት በመስጠት ተሰርቷል፡፡ ከዚህ አንጻር የተሻለ ስራ ነበር፡፡

ሌላው ክትትልና ድጋፍ ለስነምግባር መከታተያ ክፍሎች ተቋሞቻቸውን እንዴት እየተከታተሉ ነው፣ የስነምግባር ግንባታውን እንዴት እያስኬዱት ነው፣ ተቋማት ለብልሹ አሰራርና ለሙስና ተጋላጭነትን እየተከታተሉ በመምራት ምን ይመስላል የሚለውን በአመት አራት ጊዜ የድጋፍና ክትትል ወይም የሱበርቪዥን ስራዎችን ከውነናል፡፡

የምልከታ ስራዎችን ከሰራን በኋላ ግኝቶችን መሰረት ባደረገ መልኩ የፅሁፍ ግብረ መልስ ለተቋማቶች ተሰጥቷል፡፡ የተቋማት አመራሮች እነዚህ ችግሮች እንዲቀረፉ የሚል ምክረ ሀሳብ ጭምር ተሰርቷል፡፡ በተሰጡት ምክረ ሀሳቦች የተቋማት አመራሮች ግብረ መልስ በመውሰድ ትኩረት አግኝቶ እንዲቀረፉ ፈጣን ምላሾችና እንቅስቃሴዎች ታይተዋል፡፡ አመቱ ለዘርፉችን በጣም ውጤታመ ስራ የተሰራበት ነው ብሎ መውሰድ ይቻላል፡፡

ለስነምግባር መከታተያዎች የእቅድ አፈጻጸም ምዘና አከናውነናል፡፡ በእያንዳንዱ ተቋም ውስጥ ያሉት በተዋረድ እና ለተቋማት የመከታተያ ስራ አስፈጻሚዎችን እቅድ አፈጻጸም እንሞላላቸዋለን፣ እነሱ ደግሞ በስራቸው ላሉ ባሉ ባለሚሙያዎችን የእቅድ አፈጻጸም እንዲሞሉ እየተደረገ ነው፡፡ ይሄ ከዚህ በፊት ያልተለመደ፣ ዘንድሮ በተለየ ሁኔታ መስራት መጀመራችን ሁሉም መከታተያ ለካ ኮሚሽኑ በዚህ አግባብ ክትትል እያደረገ ነው ሚለውን ፣ በሙሉ አቅማቸው ወደ ስራ እንዲገቡና በመካከላቸውም ቅን የውድደር መንፈስ እንዲፈጠር በማድረግ ጥሩ ስራዎች ተሰርተዋል፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡- በበጀት አመቱ የተለያዩ ውጤታማ ስራዎች ተሰርተዋል፡፡ ከዚህ ጋር በተየያዘ በተለየ መልኩ የተሰራ ስራ ካለ ቢነግሩን?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- በበጀት አመቱ ከአሁን በፊት በተለየ መልኩ የማንደርስባቸው ተቋማት በተለይም በፀጥታ መዋቅር ኮሚሽኑ ከአሁን በፊት ስራ ሰርቶ አያውቅም፡፡ ዘንድሮ አንዱ መከላከያ ዘርፍ ላይ የሰራነው ስራ እጅግ እጅግ በጣም አመርቂ ስራ ነው ብሎ መውሰድ ይቻላል፣ከሰራነው ስልጠና ከወሰዱ ሁሉም ከሰባአምስት ሺ ስድስት መቶ ሰባ ስድስት(75, 676) ሰልጣኞች መካከል ወደ አርባ ፐርሰንት የሚጠጋውን መከላከያ ዘርፍ ነው የሸፈነው፡፡ ትኩረት ተሰጦ እዛ ያለው አመራር ትኩረት በማድረጉ እኛም የስነምግባር መከታተያ ክፍሎችን የቲኦቲ ስልጠና(የአሰልጣኞች ስልጠና) ሰጥተን አቅማቸውን አብቅተን ወደ ስልጠና መስጠት እንዲገቡ ነው የተደረገው፡፡ ይሄን በመከተላችን ትልቅ ስራ ነው የተሰራው፡፡ ሌላው ብሄራዊ መረጃና ደህንነት ከአሁን በፊት ተሞክሮ አይታወቅም አሁን ሰርተንበታል፣ የኢትዮጵያ መረጃ መረብ ደህንነት አስተዳድር፣ የሰው ሰራሽ አስተውሎት፣ የፋይናንስ ደህንነት አገልግሎት እና ጠቅላይ ሚኒስቴር ጽ/ቤት ብንወስድ ከአሁን በፊት ያልተሰራባቸውና በ2017 በጀት አመት በተለየ መልኩ በስልጠና የተሰራበት ነበር፡፡ ስለዚህ ኮሚሽኑ ከአሁን በፊት ያልደረሰባቸው ቦታዎች ላይ ተገቢውን ትኩረት ሰጠን በመስራታችን እና በየደረጃው ያሉ አመራሮችን ለጥያቄያችን በእምነትና በደስታ በመቀበል ለተልዕኮ ስኬታማነት ድጋፍ ስላደረጉልን ይሄንን ውጤት ለማስመዝገብ የቻልንበት እንደ አንድ ልዩ ነገር ተደረጎ ሊወሰድ ይችላል፡፡ ሌላው ከፊት ለፊት ስልጠና ወደ ዲጅታል ስልጠና የዞርንበት ነው፡፡ ውጤታማነቱን የምንገመግምበት ቢሆንም ጀምረናል፡፡ 2017 በጀት አመት ወደ ስድስት የሚሆኑ ስልጠናዎች ተቀርጸው በድረ-ገጻችን ለዜጎች ተደራሽ ለማድረግ እንዲለጠፍ ተደርጓል፡፡ በበጀት አመቱ መጨረሻ አካባቢ ነው ወደዚህ የመጣነው፡፡ ውጤታማነቱን በማየት ከተደራሽነቱ፣ ከወጭ ቆጣቢነቱ እጅግ በጠም ጠቃሚ ነው ብለን ስላመን 2018 ላይ ይሄን አጠናክረን የምነቀጥል ይሆናል፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡- የኢትዮጲያ መከላከያ በስልጠና ከፍተኛ ስራ የሰራበት ነበር፡፡ እናም ለሰራው ጥሩ ስራ ምን ለማድረግ ታስቧል?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- በቀጣይ የሚታ ጉዳይ ሆኖ ተቋማትን እናወዳድራለን ብለናል፣ ተቋማትን ለማወዳደር እንቅስቃሴ ውስጥ ነን፡፡ በዘንድሮው በጀት አመት ማን ነው ከተቋማት ጥሩ ብቃት ያሳየው የሚለው ታይቶ ሽልማት የሚሰጥበት ሁኔታ ይኖራል፡፡ እናም ምናልባት መከላከያ ከጥሩ አፈጻጸም ካሉት ተቋማት የመጀመሪያውና ግናባር ቀደም አድርገን ነው የምንወስደው ወደ ውድድሩ ስንገባ በመስፈርቱ መሰረት የሚለዩ ይሆናል፡፡ እንደፌዴራል ተቋማት እውቅናና ሽልማት መድረክ ይኖረናል የተሻሉትን የምናበረታታበት ይሆናል፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡-የ2017 በጀት አመት አፈጻጸምን መነሻ በማድረግ ለ2018 በጀት አመት ጠቅለል ተደርጎ የተያዘው እቅድ ምን ይመስላል?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- 2017 በስነመግባር ግንባታ ዘርፍ የላቀ ውጤት የተመዘገበበት ብለን እንደማኔጅመንት ገምግመናል፡፡ ይሄ ጥሩ መነሳሳትን የሚፈጥር ሲሆን በ2018 ደግሞ ከዚህ በተሻለ ሁኔታ መስራት መቻል አለብ ብለን ገምግመናል፡፡ እቅዶቻችንን ስናዘጋጅ እንደ መነሻ በሀገር ደረጃ የወሰድናቸው አሉ፡፡ አንዱ መካከለኛ ዘመን እቅድ የሚባለው ከ2016 እስከ 2018 የተዘጋጀ አለ፡፡ ስለዚህ የኮሚሽናችንም የመካከለኛ ዘመን እቅድ አለን፡፡ የ2016ና የ2017 እቅድ አፈጻጸምን ገምግመናል፣ ይሄ ሲገመገም እንደኮሚሽን የነበሩ ጠንካራ ጎኖችንና ውስንነቶችን ለይተናል፣ የነበሩ ጠንካራ ጎናችንን ለእቅዶቻችን እንደ መነሻነት ተጠቅመንበታል፣ ውስንነቶችን ደግሞ በሚቀጥለው እንዳይደገሙ ምን ማድረግ እንዳለብን ጭምር ተነጋግረን የመፍትሄ አቅጣጫዎች ትኩረት እንዲደረግ እና እንደ ዘርፍ የትኩረት መስኮቻችንን ለይተናቸዋል፡፡ 2017 ላይ ሁሉም ዘረፍ ላይ ተረባርበን ነበር ስልጠና ስንሰጥ የነበረው፣ አድካሚ እንደነበር ይታወቃል፣ ብዙ በጀት ይጠቀማል፣ ስለዚህ ችግሮች ጎልተው የሚስተዋሉባቸው ተቋማት አሉ፡፡

በተለይ ከአግልጎት አሰጣጥ፣ ከመልካም አስተዳድር ጋር ሚስተዋሉ ችግሮች አሉ፣ ኮሚሽኑ ይሄንን ወደ አስር ተቋማት ላይ ጥናት አድርጓል፡፡ ስለዚህ ዘንድሮ ስልጠናውን በተለየ መልኩ ወደ አስራ አንድ ዘርፎች ላይ ነው ትኩረት ሰጠን የምንሰራው፡፡ አስሩ ተቋማትና 2017 በጀት አመት ታቅዶ ያልተከናወነ የህዝብ ተወካዮች ም/ቤት አለ አሱን እናስቀጥላለን ብለን እቅድ ይዘናል፡፡ አስራ ሁለተኛው ግን ከዲሞክራሲ ተቋማት ከስነምግባርና ቁጥጥር ጋር በስልጠናና በጥናት ለመደጋገፍ የመግባቢያ ስምምነት ተፈራርመናል፡፡ ስለዚህ ሀገር አቀፍ ንቅናቄ ለመፍጠር አስበን እየተንቀሳቀስን ነው ያለነው፡፡ በስልጠና የትኩረት አቅጣጫችን የሚሆነው አስራሁለት ዘርፍ ላይ ሆናል፡፡

በሥነምግባር ግንባታ ዘርፍ ግን በ26ቱም ተቋማት ሰነዶችን በማዘጋጀት ስልጠና ለመስጠት ታስቧል፡፡ በ2017 ከዘጠኝ ዩኒቨርሲቲዎች 54 ምሁራን ነበር የተጠቀምነው ዘንድሮ ግን የውስጥ አቅማችንን አብቅተን ስልጠናውንና ግንዛቤ ማስጨበጡን መስጠት መቻል አለብን ብለን እየተሰራ ነው፡፡

ይሄን የምናደረገው በ2017 በተባባሪነት ሲሰሩ የነበሩ በዋነኝነት የውስጣችንን አቅም እንዲያጎለብቱልን፣ ሰዎቻችንን እንዲበቁልን ማድረግ ላይ ትኩረት ሰጠን እንሰራለን፡፡ ወደ ስልጠናም ስናሰማራቸው የተቀናጁ ሞጁል ዝግጅት ላይም በጋራ የሚያዘጋጁበት ተሞክሯቸውንና ልምዳቸውን እያካፈሉ የእኛ ሰው ብቃቱን አጎልብቶ እንዲወጣና ብቃት ያለው የሰው ሀይል የመገንባት ተልዕኮ አንግበን እየሰራን ነው፡፡

በዋነኝነት ደግሞ የምንሰጣቸው ስልጠናዎች፣ የግንዛቤ ማስጨበጫዎች ጥራት ላይ በደንብ ትኩረት መደረግ አለበት፡፡ የሰጠናቸው ስልጠናዎች ምን ውጤት እያመጡ ነው፣ ተቋማቱ፣ አመራሩ፣ ሰራተኛው ላይ ምን ውጤት እያመጡ ነው፣ የሚለውንም ጭምር የዳሰሳ ጥናት እያደረግን መሄድ መቻል አለብን፡፡

ውጤቱን ምን ለውጥ እያመጣ ነው፣ ካላመጣስ ለምን ነው ውጤት ያላመጣው፣ የስልጠና አሰጣጡ፣ ስልጠናውን ተቀብሎ ወደ ተግባር የመቀየር ላይ ነው ችግር ያለበት የሚለውን በደንብ ዳሰሳ አድርገን የስልጠና ጥራት በደብ ትኩረት እናደርጋለን፡፡ በ2017 በጀት አመት ከተቋማት አመራሮች ጋር ተቀራርበን በመስራታችን ውጤታማ ስላደረገን በ2018ም ትኩረት ሰጠን ምንሰራ ይሆናል፡፡ ሁሉንም የፌዴራል ተቋማት ከፍተኛ አመራሮች መድረክ እንፈጥራልን ብለን አስበናል፡፡ መድረኩ የጋራ ግንዛቤና አቋም የምንይዝበት፣ ይሄን ከሰራን እቅዶቻችንን በቀላሉ ማሳካት የምንችልበት ይሆናል ብለን እንገምታለን፡፡

ፓርላማም በዚህ መልክ አስፈጻሚውን አካል ይከታተላል፣ ይቆጣጠራል ህግ ተርጓሚውን ይከታተላል ይቆጣጠራል፣ ይሄንን በሚደርግበት ጊዜ የፀረ-ሙስና ትግሉ እንዴት እየተመራ ነው የሚለውን በየተቋሙ በባለቤትነት አጀንዳው አድርጎ እንዲከታተል የማድረግ ስራ ትኩረት አድርገን መስራት አለብን ብለን አስበናል፡፡ የፀረ-ሙስና ትግሉን ከምጊዜውም በላይ ለማቀጣጠል ከፍተኛ ዝግጅት ላይ ነው የምንገኘው፡፡ በእቅዱ ላይ ግልጽነት የመፍጠር፣ የማነቃቃት፣ ስራዎችን መስራት አለብን፡፡ ቆጥረን ሰጠን ቆጥረን መረከብ፣ ለዚህ ደግሞ ቀድመን መስራት አለብን፣ ይሄን ከሰራን በቀላሉ የተሻለ ስራ እንሰራለን፡፡

ፀረ-ሙስና ጋዜጣ፡-በመጨረሻም ማስተላለፍ የሚፈልጉት መልዕክት ካለ ቢገልጹልን?

ክቡር ም/ኮሚሽነር ፍቃዱ ሰቦቃ፡- የፀረ-ሙስና ትግል የጥቂት አካላት ብቻ ሳይሆን የብዙሀን ተሳትፎ የሚጠይቅ ነው፡፡ ኮሚሽኑ ተልዕኮው የማስተባበር ስራ መስራት ነው፡፡ የተቋማት ሃላፊዎችና አመራሮች የፀረ-ሙስና ትግሉን በባለቤትነት መምራት ነው፡፡ ስለዚህ ዘንድሮ ተገቢውን ትኩረት ሰጠን እንሰራለን ያልነው በየደረጃው ያለው አመራር የፀረ-ሙስና ትግሉን በባለቤትነት እንዲመሩ የማድረጉን የፀረ-ሙስና ትግሉን ደግሞ በባለቤትነት የሁሉንም ተሳትፎ ይጠይቃል፡፡ ሙስና በባህሪው መነሻው የአመለካከትና የአስተሳሰብ ብልሽት ነው፣ ማህበራዊ እሴቶች መሸርሸር ነው፣ የተሰጠውን አደራ እምነት ማጓደል ነው፡፡ ስለዚህ በየደረጃው ያለው አመራር ለመንግስት፣ ለህህዝብ ብሎም ለራስ ህሌና መታመን አለበት፡፡ ትውልድ ስነምግባር ግንባታ ላይ ተገቢውን ትኩረት ተሰጦ አመለካከትን የመቅረጽ፣ የተዛነፈውን አመለካከት የማከም፣ ስለሆነም ሁሉም ሰው ለፀረ-ሙስና ትግሉ ሚና መወጣት መቻል አለበት፡፡

ሙስና የሀገርን እድገት ያቀጭጫል፣ ይጎዳል፣ ሀገራችን ደግሞ በማንሰራራት ላይ ነች፣ ይሄን ማንሰራራት፣ በተፋጠነ መልኩ እንዲፋጠነን፣ መንሰራራቱ በሙስናና ብልሹ አሰራር እንዳይደናቀፍ ሁሉም ለፀረ-ሙስና ትግሉ ግንባር ቀደም ዋነኛ ተልዕኮ አድርጎ መስራት ይኖርበታል፡፡ በየደረጃው ያለው አመራር ለዚህ የበኩሉን ድርሻ መወጣት አለበት፡፡

ኮሚሽኑ በተቋማት በአመራሮች፣ ሰራተኞችና በህዝቡ ውስጥ የፀረ-ሙስና ትግሉን ለማቀጣጠል፣ ሙስናን የሚፀየፍና የማይሸከም ለማድረግ እየተንቀሳቀሰ ይገኛል፡፡ ለዚህ ደግሞ ሁሉም አካላት ድጋፍ ማድረግ አለበት የሚል መልዕክት አለኝ፡፡

አመሰግናለሁ!

ከሙስና ምርመራ ዘገባ ማህደር

ይህ አምድ በዋናነት ትኩረት የሚያደረገው ማንኛውም የመንግስት ወይም የህዝባዊ ድርጅት ሰራተኛ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የማይገባ ጥቅም ለራሱ በማስገኘት ወይም ለሌላ ሰው በማስገኘት ወይም በሌላ ሰው መብት ወይም ጥቅም ላይ ጉዳት በማድረስ በተሰጠዉ ኃላፊነት ከሌላ ሰው ላይ ጥቅም የተቀበለ ወይም የጠየቀ ወይም በማናቸውም ሌላ መንገድ ለራሱ ወይም ለሌላ ሰው ጥቅም በማስገኘት የተሰጠዉን ስልጣን ወይም የህዝብ አደራ ያላአግባብ የተገለገለ፤ ወይም ለሌላ ሰው ያስገኘ ወይም በሌላ ሰው መብት ወይም ጥቅም ላይ ጉዳት እንዲደርስ በማድረግ ለመንግስት ወይም ለህዝባዊ ድርጅት ሰራተኛ የማይገባ ጥቅም የሰጠ ወይም ያቀረበ እንደሆነ፤ ወይም በአግባቡ ለተፈጸመ የመንግስት መስሪያ ቤት ወይም የመንግስት ልማት ድርጅት ወይም የህዝባዊ ድርጅት ስራ የማይገባ ጥቅም ለማንኛውም ሰዉ የሰጠ ወይም ከማንኛዉም የመንግስት ወይም ህዝባዉ ድርጅት ሰራተኛ የተቀበለ እንደሆነ በሙስና ወንጀል ፈጻሚነት ተጠያቂ በመሆን በምርመራ የሙስና ወንጀል ፈፅመው የተገኙ አካላት መረጃዎችን ለአንባቢያን ተደራሽ የምዳረግበት ነው።

በህገወጥ መንገድ የጉለሌ ክ/ከተማ መሬት ልማትና አስተዳዳር ጽ/ቤትን ቼክ በማውጣት ከ17 ሚሊየን ብር በላይ በመመዝበር በሙስና ወንጀል የተጠረጠሩ ግለሰቦች ክስ ተመሰረተባቸው።

በፌዴራል ከፍተኛ ፍርድ ቤት ልደታ ምድብ 1ኛ የሙስና ጉዳዮች ወንጀል ችሎት ክስ የተመሰረተባቸው ግለሰቦች 1ኛ በጉለሌ ክ/ከተማ መሬት ልማትና አስተዳዳር ጽ/ቤት የፋይናንስ ዳይሬክተር ዮሐንስ ወልዴ፣ 2ኛ የራይድ አሽከርካሪ ቴዎድሮስ ታደሰ፣ 3ኛ በግል ስራ የሚተዳደረው አብይ ታፈሰ በቅጽል ስሙ (ሃብታሙ ማሞ)፣ 4ኛ የጉለሌ ክ/ከተማ ፋይናንስ ቡድን መሪ ሃና ጌታቸው፣ 5ኛ የጉለሌ ክ/ከተማ ፋይናንስ ሲኒየር ባለሙያ ሰናይት አበበ፣ 6ኛ የጉለሌ ክ/ከተማ መሬት ልማትና አስተዳዳር ጽ/ቤት ኃላፊ ሰመሃር ንጉሴን ጨምሮ አጠቃላይ 19 ናቸው።

የፍትህ ሚኒስቴር የሙስና ወንጀል ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት ዐቃቤ ሕግ በተከሳሾቹ ላይ በየደረጃው ከባድ የሙስና ወንጀል ክስ አቅርቦባቸዋል።

በክሱ ዝርዝር ላይ እንደተመላከተው፤ የአዲስ አበበ ከተማ አስተዳዳር ገንዘብ መመሪያ ቁጥር 5/2003 በመተላለፍ በታሕሣሥ 15 ቀን 2017 ዓ.ም 1ኛ ተከሳሽ በጉለሌ ክ/ከ መሬት ልማትና አስተዳዳር ጽ/ቤት ፋይናንስ አስተዳዳር ዳይሬክተር ሆኖ ሲሰራ በኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ሸገር ቅርንጫፍ የሂሳብ ቁጥሩ የተጠቀሰ ቼክ ፈርሞ ከባንክ ባለሙያ የተረከበ በኋላ ወደ መስሪያ ቤቱ እቃ መጋዘን በሞዴል 19 ገቢ ማድረግ ሲገባው ገቢ ሳያደርግ አንድ ቅጠል ቼክ ቆርጦ በማስቀረት የቼክ ፓዶችን ለ5ኛ ተከሳሽ ያስረከበ እና ቆርጦ ያስቀረውን ነጠላ የቼክ ቁጥር CD 47712615 የሆነውን ለ2ኛ ተከሳሽ በህገ ወጥ መልኩ ገንዘብ ወጪ እንዲያደርግበት አስተላልፏል።

2ኛ ተከሳሽ ከ1ኛ ተከሳሽ ገንዘብ በህገ ወጥ መልኩ ወጪ እንዲያደርግበት የተሰጠውን ቼክ በመጠቀም 7ኛ ተከሳሽን 'የሚሰራ ስራ አለ የንግድ ፍቃድ ያለው ግለሰብ ካለ አገናኘኝ እና በፐርሰንት እንከፍላችዋለን' በሚል ያግባባው እና 7ኛ ተከሳሽም የመሬት ካሳ ገንዘብ የሚከፈል እንደሆነ በማስመሰል 3ኛ ተከሳሽ ከመቐለ እንዲመጣ በ2ኛ ተከሳሽ ስልክ አግባብተው በማስመጣት ሃብታሙ ማሞ ለማ በሚል በሃሰት የተዘጋጀ የነዋሪነት መታወቂያ ከአቃቂ ቃሊቲ ክ/ከተማ ወረዳ 4 እንደተሰጠው ተመሳስሎ የተሰራ መታወቂያ ማቅረቡ ተመላክቷል።

በዚህ መልኩ በህገወጥ መንገድ የተገኘውን የቼክ ቅጠል በ3ኛ ተከሳሽ ሃሰተኛ ስም በማዘጋጀት፤ የጉለሌ ክ/ከተማ መሬት ልማትና አስተዳዳር ጽ/ቤት ሃላፊ 6ኛ ተከሳሽ እና 4ኛ ተከሳሽ ቡድን መሪን ፊርማ አስመስለው መፈረማቸው በክሱ ዝርዝር ተገልጿል።

ተከሳሾች የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳዳር የመሬት ልማትና አስተዳዳር ቢሮ ጉለሌ ቅ/ጽ/ቤት ስም በተከፈተው ኢትዮጵያ ንግድ ባንክ ሸገር ቅርንጫፍ ተንቀሳቃሽ ሂሳብ ላይ በህገ ወጥ መንገድ የወጣን ቼክ በመመንዘር 17 ሚሊየን 849 ሺህ 621 ብር ከ47 ሳንቲም ወደ 3ኛ ተከሳሽ ሂሳብ እንዲገባ በማድረግ እና ገንዘቡን ወደ ተለያዩ ሰዎች ሂሳብ ተላልፎ ወጪ በመሆኑ እና ህገ ወጥ በሆነ መንገድ የተዘጋጀውን ቼክ መሰረት በማድረግ ክፍያ የተፈፀመ ስለሆነ፤ ለራሳቸው ጥቅም በማግኘት በዚሁ ልክ በመንግስት ጥቅም ላይ ጉዳት እንዲደርስ ማድረጋቸውን ጠቅሶ ዐቃቤ ሕግ በክሱ ዝርዝር ላይ አስፍሯል።

ዐቃቤ ሕግ በተከሳሾቹ ላይ የተሳትፎ ደረጃቸውን ጠቅሶ በ1996 ዓ.ም የወጣውን የወንጀል ህግ አንቀጽ 32 ንዑስ ቁጥር (1) ሀ፣ ለ እና አንቀጽ 36 እንዲሁም የሙስና ወንጀሎችን ለመደንገግ የወጣውን አዋጅ ቁጥር 881/2007 አንቀፅ 9(1) (ሀ) እና (2) አንቀጽ 13 ንዑስ ቁጥር (1) ሐ እና ንዑስ ቁጥር (2)፣ አንቀጽ 23(1) (ሀ) (ሐ)፣ ንዑስ ቁጥር 2 (ሀ) እና ንዑስ ቁጥር 3 እንዲሁም በወንጀል ድርጊት የተገኘ ገንዘብ ወይም ንብረት ህጋዊ አስመስሎ ማቅረብና ሽብርተኝነትን በገንዘብ መርዳትን ለመከላከል እና ለመቆጣጠር የወጣውን አዋጅ ቁጥር 780/2005 አንቀፅ 29(1)(ሀ) እና ለ ስር የተደነገገውን ድንጋጌ መተላላፍ በሚል ያቀረበባቸው ክስ ዝርዝር ተከሳሾች ችሎት ቀርበው እንዲደርሳቸው ተደርጓል።

በተመሳሳይ ከሙስና ወንጀሎች ጋር በተያያዘ የፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት 1ኛ ይግባኝ ሰሚ ችሎት እነ ቀሲስ በላይ መኮንን በሙስና ወንጀል "ሊፈረድብን አይገባም" በማለት ባቀረቡት ይግባኝ ጥያቄ እና የዐቃቤ ሕግ የመልስ መልስ ላይ ውሳኔ ሰጠ።

ከአንድ ዓመት በፊት የፍትህ ሚኒስቴር የሙስና ጉዳዮች ዳይሬክቶሬት ዐቃቤ ሕግ ቀሲስ በላይ መኮንን፣ በግብርና ኢንቨስትመንት ላይ የተሰማራው እያሱ እንዳለ፣ በኮሚሽን ስራ ላይ የተሰማራው በረከት ሙላቱ እና አለምገና ሳሙኤል እንዲሁም የኒሞና ንግድ ስራ ኃላ/የተ/የግል ማህበር ስራ አስኪያጅ አበራ መርጋ በተባሉ ተከሳሾች ላይ ከባድ የማታለል ሙስና ወንጀል ክስ አቅርቦ ነበር። በዚህም እነ ቀሲስ በላይ መኮንን ከአፍሪካ ህብረት ምንም አይነት የክፍያ ትዕዛዝ ባልተሰጠበት ሁኔታ ላይ ተከሳሾች በተለያየ መጠን ክፍያ እንዲፈጸምላቸው የሚል የ6 ሚሊየን 50 ሺህ ዶላር ሀሰተኛ የክፍያ ሰነድ በአንደኛ ተከሳሽ አማካኝነት ለባንኩ መቅረቡ ተጠቅሶ በሁሉም ተከሳሾች ላይ ከባድ የማታለል ሙስና ወንጀል ክስ ለፌደራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ልደታ ምድብ 3ኛ የሙስና ጉዳዮች ወንጀል ችሎት አቅርቦ እንደነበር ይታወሳል።

በዚህ መልኩ የቀረበውን ዝርዝር ክስ ከ1ኛ እስከ 3ኛ ተራ ቁጥር የተጠቀሱት ተከሳሾች ብቻ ችሎት ቀርበው የክስ ዝርዝሩ እንዲደርሳቸው የተደረገ ሲሆን 4ኛ እና 5ኛ ተከሳሾች በአድራሻቸው ባለመገኘታቸውና በተደጋጋሚ ቀጠሮ ባለመቅረባቸው ክሳቸው እንዲቋረጥ ተደርጓል።

ከዚህም በኋላ የስር ፍርድ ቤቱ ዐቃቤ ሕግ ወንጀሉ የተፈጸመው በትብብር መሆኑን ጠቅሶ ያቀረበውን የቅጣት ማክበጃ እንዲሁም ተከሳሾች ያቀረቡትን የተለያዩ ቅጣት ማቅለያ አስተያየቶችን በመየያዝ በጥር 22 ቀን 2017 ዓ.ም በነበረ ቀጠሮ 1ኛ ተከሳሽ ቀሲስ በላይ መኮንን በዕርከን 21 መሰረት በ5 ዓመት ጽኑ እስራትና በ10 ሺህ ብር የገንዘብ መቀጮ እንዲቀጡ፤ 2ኛ እና 3ኛ ተከሳሾችን ደግሞ በዕርከን 17 መሰረት እያንዳንዳቸውን በ3 ዓመት ከ3 ወር ጽኑ እስራትና በ3 ሺህ ብር የገንዘብ መቀጮ እንዲቀጡ መወሰኑ ይታወቃል።

ተከሳሾቹ የስር ፍርድ ቤት የሰጠውን ውሳኔ በመቃወም ለፌደራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት 1ኛ ይግባኝ ወንጀል ችሎት "በሙስና ወንጀል ጥፋተኛ ልንባል አይገባም" እንዲሁም "የስር ፍርድ ቤት የሰጠው የቅጣት መጠን ተገቢ አደለም" የሚል ይዘት ያለው አቤቱታ አቅርበዋል።

ችሎቱ ተከሳሾቹ ያቀረቡትን የይግባኝ አቤቱታ እና የዐቃቤ ሕግን የመልስ መልስ መርምሮ እነ ቀሲስ በላይ የሙስና አዋጅ 881/2007 አንቀጽ 32 (2) (3) መሠረት በከባድ ማታለል የሙስና ወንጀል ጥፋተኛ ልንባል አይገባም የሚለው አቤቱታቸው ውድቅ ተደርጎ የስር ፍርድ ቤቱ የሰጠው የጥፋተኝነት ፍርድ ሥነሥርዓታዊ መሆኑን ጠቅሶ ፍርዱን አፅንቶታል።

በሌላ በኩል ይግባኝ ሰሚ ችሎቱ በተከሳሾቹ ላይ ላይ በስር ፍርድ ቤት ተሰጥቶ የነበረው ቅጣት መጠንን በማማሻል ቀሲስ በላይ ከ5 ዓመት ወደ 3 ዓመት ከ7 ወር እስራት ተቀይሮላቸዋል።

ኢያሱ እንዳለ እና በረከት ሙላት የተባሉ ተከሳሾች ደግሞ በስር ፍ/ቤት የተወሰነባቸው 3 ዓመት ከ3 ወር የነበረው ቅጣት 3 ወር ብቻ ተቀንሶ 3 ዓመት ብቻ እንዲሆን ውሳኔ ተሰጥቷል።በተጨማሪም ይግባኝ ሰሚ ችሎቱ ተከሳሾቹ አቅርበውት የነበረውን የቅጣት ገደብ ጥያቄ አልተቀበለውም፡፡

በስራ ላይ የነበረ የትራፊክ ፖሊስ አባል ወድቆ ያገኘውን ስማርት ስልክ ለባለቤቱ አስረከበ!

በማዕከላዊ ኢትዮጵያ ክልል፣ ስልጤ ዞን ውስጥ በሚገኘው የዳሎቻ ከተማ አስተዳደር የፖሊስ ጽህፈት ቤት የትራፊክ ፖሊስ አባል የሆኑት ሳጅን አብዲ ወራቄ፣ በስራ ላይ እያሉ ወድቆ ያገኙትን ስማርት ስልክ ለባለቤቱ በታማኝነት መመለሳቸው ተገለጸ፡፡ የትራፊክ ፖሊስ አባሉ ሳጅን አብዲ ወራቄ ሐምሌ 24 ቀን 2017 ዓ.ም በዳሎቻ ከተማ አስተዳደር፣ ጦራ መውጫ ተብሎ በሚጠራው አካባቢ የመንገድ ደህንነትን ሲቆጣጠሩ፣ የዋጋ ግምቱ ከ10 ሺህ ብር በላይ የሆነና የስሪት አይነቱ Samsung ስማርት ስልክ ወድቆ አግኝተዋል፡፡ ሳጅን አብዲ ያገኙትን ስልክ ባለቤቱን አፈላልገውና አስፈላጊውን መረጃ በማረጋገጥ ለባለቤቱ መልሰዋል፡፡ የስልኩ ባለቤትም በሞተር ሳይክል ሲጓዙ እንደጠፋባቸው ገልጸው፣ ስልካቸውን በታማኝነት ስለመለሱላቸው ለትራፊክ ፖሊስ አባሉ ምስጋናቸውን አቅርበዋል፡፡ ይህ ክስተት ፖሊስ የህብረተሰቡን እርካታ ለማሳደግ ታማኝነቱንና ሥነምግባሩን መለያው በማድረግ ትክክለኛውን ፖሊሳዊ አገልግሎት መስጠት እንደሚገባው የሚያሳይ ነው፡፡